

Colegio Plurilingüe Montegrande

P.E.C.

**PROXECTO EDUCATIVO
DE CENTRO**

COLEXIO PLURILÍNGÜE MONTEGRANDE

ÍNDICE

Páxinas

Plan de acción tutorial

1. Introducción	1
2. Características da contorna social e cultural do centro: quen somos?	1
3. Sinais de identidade	7
4. Obxectivos e prioridades do noso centro educativo	10
5. Organización xeral do centro	14
6. Coordinación e desenvolvemento curricular	15
7. Plans de actuación e mellora	45

1. INTRODUCCIÓN

O *C.P.R. Plurilingüe MonteGrande* nace coa intención de ofrecer á cidade de A Coruña unha nova proposta integradora de coñecementos e amor á liberdade e á pluralidade de ideas.

O *C.P.R. Plurilingüe MonteGrande* naceu no ano 1977 caracterizándose por seguir unha liña innovadora na mellora da calidade da educación (de acordo coas directrices da lexislación vixente). Este proxecto educativo recolle todas as intencións educativas que se desenvolverán ao longo do proceso educativo, tendo en conta a contextualización das mesmas e o carácter pluralista da nosa sociedade.

Este documento constitúe unha proposta integral que compromete e liga a todos os membros da nosa comunidade escolar. É un instrumento sintetizador dun proxecto de actuación no Centro, dado que recolle as grandes pautas orientadoras da acción do *Colexio MonteGrande* e pretende que, a través dos coñecementos, o alumnado forme unha personalidade equilibrada e auténtica. Por isto, é necesario que dende moi pequenas/os atopen no seu centro de estudos unha filosofía de convivencia determinada, clara e modélica: un bo proxecto educativo.

2. CARACTERÍSTICAS DA CONTORNA SOCIAL E CULTURAL DO CENTRO: QUEN SOMOS?

O *C.P.R. Plurilingüe MonteGrande* é un centro concertado, laico, mixto, plurilingüe (castelán, galego e inglés); que presta atención á educación física e deportiva; ao coidado da contorna e os ao uso das novas tecnoloxías da información e da comunicación e que está aberto á diversidade e á integración de persoas con calquera dificultade.

O colexio está concertado en todos os seus cursos de ensinanza obrigatoria. Imparte ensinanza dende os tres anos, permitindo ao alumnado recibir, nun mesmo centro, os cursos de *Educación Infantil* (E. I.), *Primaria* (E. P.), *Secundaria* (ESO) e *Bacharelato*. Deste xeito, xa dende moi cativas/os, e até que comeza a súa etapa adulta, o alumnado recibe unha formación humanística coherente e continuada.

A pesar de ser un centro pequeno, temos o orgullo de que un elevadísimo número do alumnado participa no centro, e fóra del, en actividades, sen que o curso, ou a idade, sexan un inconveniente.

No noso *Proxecto Educativo* non existen diferenzas entre o persoal; toda persoa que forma parte do centro o fai porque así o desexa e adquire, tanto co proxecto como co resto das/dos compañeiras/os, un compromiso de afinidade.

Entendemos que toda a *Comunidade Educativa* debe formar parte da educación do alumnado. Neste sentido, dende *C. P. R. Plurilingüe MonteGrande* impulsárase a participación, a cooperación e a corresponsabilidade de familias, profesorado, alumnado e persoal non docente, co obxectivo de que, dende esa colaboración, se acaden mellor as metas propostas.

2.1. Descrición do centro

2.1.1 Localización

O *C. P. R. Plurilingüe MonteGrande* está sito na *Avenida de Nueva York*, nº 178, no corazón de A Zapateira (a tan só 10 minutos do centro da cidade), nun campus de 40.000 m². Érguese nun auténtico miradoiro para contemplar a cidade de A Coruña dentro dun contorno natural e pacífico que invita, ao alumnado, a amar a natureza e a respectar o medio ambiente, calidades básicas para o crecemento integral no plano físico, afectivo e ético. Está nas aforas da cidade, rodeado de novas urbanizacións residenciais ocupadas, en xeral, por familias novas.

2.1.2 Poboación

A maior parte das familias do contorno do colexio é de clase media-alta, nas que traballan tanto a nai como o pai. Gran parte delas viven en urbanizacións próximas, sendo esta unha das principais causas polas que elixen o noso centro.

En xeral, trátase de núcleos con unha/un ou dúas/ous fillas/os; de nivel sociocultural alto que queren que as/os suás/seus nenas/os permanezan no centro até rematar os seus estudos. Non é moi apreciábel a presenza de alumnado doutras nacionalidades, aínda que aumenta cada curso.

2.1.3. Características Físicas do Centro

Inicialmente, poderíamos dividir o colexio en dous grandes espazos, un na parte superior do campus, onde están os edificios, e outro na parte inferior, onde están localizadas as pistas polideportivas.

Na parte superior atópanse:

Unha primeira zona de aparcamento para visitantes e para familias. Atopamos, despois, o edificio, que está composto por dous grandes bloques.

BLOQUE I

Planta Baixa

- Cafetaría.
- Ximnasio (con aseos e duchas).
- Almacén deportivo.
- Taller de reparación (só accesíbel ao persoal de mantemento).

Primeira Planta

- Comedor.
- Sala de usos múltiples.
- Cociña.
- Despensa.
- Aseos.

- Aula de Informática (E. P.).

BLOQUE II

Planta Baixa

- Aulas de E. I. (cada unha co seu baño adaptado).
- Sala de xuntas de E. I.
- Gabinete de E. I.
- Sala de música.
- Sala de danza.
- Sala de plástica.
- Laboratorio de *química e ciencias naturais*.
- Sala de psicomotricidade.
- Aseos.
- Patio cuberto.

Planta Primeira

- Administración.
- Gabinete de secretaría.

- Gabinete de dirección.
- Dúas aulas de apoios.
- 6 aulas de E. P.
- Sala de xuntas.
- Biblioteca.
- Aseos.

Planta Segunda

- Gabinetes da E. S. O. e *bacharelato*.
- 4 aulas da E. S. O.
- 2 aulas de *bacharelato*.
- Aula de *lingua estranxeira*.
- Aula de *informática*.
- 2 aulas de *ciencias*.
- Aseos do alumnado.
- Aseos do profesorado.

A continuación do edificio, temos a explanada aparcadoiro do profesorado. Na parte inferior do campus, atopamos:

- Dúas pistas polideportivas (unha delas cuberta).
- Zona verde.
- Parque infantil.
- Vestiarios.
- Almacén deportivo.

2.1.4. Alumnado

Aínda que o alumnado pode cursar no noso centro dende 4º de *educación infantil* até rematar os seus estudos de *bacharelato*, e a maior parte acaba connosco, nos últimos anos, posibelmente debido á crise, temos observado que unha pequena parte do alumnado opta por terminar o *bacharelato* nun instituto público, dado o seu menor custo.

O colexio, requirimento administrativo aparte, fai unha aposta pola atención á diversidade e á convivencia por propio convencemento.

O alumnado inmigrante é minoritario, aínda que contamos con algún caso no centro e a súa integración e máis que satisfactoria, poida que por iso, aumente cada curso.

Neste curso escolar o alumnado ascende a 330.

2.1.5. Profesorado

Educación infantil conta con: 3 titores (un deles é a especialista de *música*) e 1 especialista de *lingua estranxeira*. Por outra banda, contamos con 5 docentes que exercen de monitores nas actividades extraescolares.

Educación primaria conta con: 10 mestres, 2 especialistas de *educación física*, 1 especialista de *música* e 2 especialistas de *lingua estranxeira*. Ademais contamos cun mestre especialista en *pedagogía terapéutica* e un mestre especialista en *audición e linguaxe*. Por outra banda, contamos con 7 docentes que exercen de monitores nas actividades extraescolares.

Educación Secundaria e Bacharelato: 15 profesores de distintas especialidades (6 titores entre eles) e 1 orientadora. Ademais, até decembro, hai unha profesora de ciencias de prácticas. Por outra banda, contamos con 6 docentes que exercen de monitores nas actividades extraescolares.

2.1.6. Persoal non docente

O persoal non docente está composto por 2 cociñeiras, 3 limpadoras, 1 administrativa, 1 auxiliar administrativa e 1 persoa de mantemento.

2.1.7 Servizos

Os principais servizos que ofrecemos son os seguintes:

- *Servizo de Madrugadores:* a partir das 8:00 h (ofrécese o servizo de almorzo e actividades no centro).
- *Servizo de comedor e merendas.*
- *Actividades extraescolares e complementarias* en todas as etapas educativas.
- *Transporte escolar.*

3. SINAIS DE IDENTIDADE

a) Lema: “DESCUBRE, APRENDE, EXPLORA, CRECE” é o lema que representa o espírito do colexio.

b) Aconfesionalidade

O noso centro é aconfesional respecto a tódalas relixións, tanto do profesorado como do alumnado e do resto do seu persoal. O colexio debe ser ideoloxicamente pluralista, o que conleva o

respecto aos distintos modos de pensar e crenzas das persoas que conviven nel, sempre que se sitúen dentro do marco do respecto ós dereitos humanos.

c) Liña metodolóxica

Neste centro procurarase que o alumno aprenda significativamente, dentro do contexto do coñecemento e respecto do seu medio natural e cultural. Por iso, fomentaremos unha metodoloxía activa, no sentido de que o alumnado poida ter unha actitude curiosa, crítica e investigadora que, mediante a comunicación e o traballo, se converterá na base da súa formación e da adquisición de aprendizaxes. Deste xeito adoptaranse sistemas activos, que impliquen a participación efectiva do alumnado no propio proceso de aprendizaxe. Tamén se deberá admitir e ter en conta na práctica educativa a diversidade de ritmos evolutivos e de capacidades intelectuais.

d) Valores democráticos

O noso Centro debe respectar a evolución do alumnado no sentido de formalo dentro dun marco pluralista, que teña en conta os valores democráticos; por iso, valoramos a honestidade, a responsabilidade, o respecto e moi especialmente os da tolerancia, participación, solidariedade e resolución pacífica e dialogada dos conflitos. . Estes valores fundamentais son os piares da nosa comunidade, e guían as nosas accións e decisións diarias.

e) Respecto á diversidade

O noso centro respecta, valora e promove a diversidade en todas as súas formas. Esta diversidade pode manifestarse de varias maneiras, incluíndo:

- Diversidade étnica e racial: No noso centro pódense incluír estudantes e persoal de diferentes razas e etnias . Esta diversidade é importante para promover a comprensión intercultural e combater o racismo e a discriminación.

- Diversidade socioeconómica: Os estudantes poden provir dunha ampla gama de niveis socioeconómicos, o que pode influír nos seus recursos e oportunidades. A diversidade socioeconómica pode expor desafíos en termos de equidade educativa.

- Diversidade cultural e lingüística: Os centros educativos poden albergar estudantes de diversas culturas e que falan diferentes idiomas en casa. A diversidade cultural e lingüística pode

enriquecer o ambiente educativo, pero tamén pode requirir apoios para os estudantes que están a aprender un novo idioma.

- Diversidade de xénero e identidade de xénero: A diversidade de xénero refírese á presenza de persoas de diferentes identidades e expresións de xénero na comunidade educativa. Os centros educativos deben ser inclusivos e respectuosos coa diversidade de xénero.

- Diversidade de habilidades e necesidades: Os estudantes poden ter unha ampla gama de habilidades, talentos e necesidades educativas. Isto pode incluír estudantes con capacidades diferentes, necesidades de educación especial ou necesidades de apoio académico e emocional.

Para xestionar esta diversidade de maneira efectiva, o noso centro implementa políticas e prácticas inclusivas, ofrece capacitación en diversidade e equidade, e fomenta a colaboración entre estudantes, persoal e a comunidade. A educación intercultural e o respecto pola diversidade son aspectos esenciais dunha educación de calidade no século XXI.

f) Compromiso co medio ambiente

No centro, a educación ambiental desempeña un papel fundamental na formación de cidadáns conscientes e responsables que entendan os desafíos ambientais e estean dispostos a tomar medidas para aboralos. Todo iso a través de campañas de concienciación e eventos relacionados co medio ambiente, como días de limpeza, charlas sobre sustentabilidade, a implementación de prácticas sostibles nas súas instalacións, como reciclaxe, redución de residuos e conservación de enerxía e auga entre outras medidas.

g) Compromiso coas linguas de aprendizaxe

O centro promoverá un correcto dominio, tanto oral como escrito, das linguas oficiais: galego e castelán, así como que coñeza o valor de ambas linguas nos ámbitos da comunicación e da cultura. Do mesmo xeito dado o carácter plurilíngüe do centro e a preparación para un mundo globalizado fai que a aprendizaxe do inglés sexa de vital importancia a través tanto das materias curriculares como das actividades extraescolares propostas en todas as etapas educativas obrigatorias do colexio.

h) Cultura y tradiciones:

Neste centro son de vital importancia os eventos ou celebracións que reflicten e promoven a diversidade cultural e enriquecen a experiencia educativa dos estudantes. Estas tradicións poden ter un impacto positivo na comunidade escolar, fomentar a comprensión intercultural e celebrar a

herdanza cultural dos estudantes e o persoal. Dentro destas tradicións atópanse tanto celebracións internacionais como propias da nosa comunidade autónoma.

i) Desenvolvemento de habilidades socioemocionales:

Traballando e fomentando habilidades socioemocionales, como a intelixencia emocional, a empatía, a autorregulación e a resolución de conflitos, para axudar aos estudantes para desenvolver relacións saudables e enfrontar os desafíos emocionais.

k) Enfoque na creatividade e a innovación:

Promovendo a creatividade e a innovación no ensino e a aprendizaxe, alentando aos estudantes para ser pensadores críticos, resolutivos e creativos.

l) Uso da tecnoloxía educativa:

Integrando de maneira efectiva a tecnoloxía no proceso de ensino-aprendizaxe para mellorar a accesibilidade, a eficiencia e a efectividade da educación.

m) Saúde e benestar:

No centro é de vital importancia potenciar hábitos de vida saudables no noso alumnado, que inclúan unha dieta equilibrada, exercicio regular e o coidado da saúde mental.

n) Avaliación e mellora continua:

Establecendo mecanismos de avaliación para medir o progreso dos estudantes e a efectividade dos métodos de ensino, e utilizar esta información para mellorar constantemente a calidade da educación.

4. OBXECTIVOS E PRIORIDADES DO NOSO PROXECTO EDUCATIVO

4.1. PRIORIDADES

a) Calidade da aprendizaxe: O obxectivo principal de calquera proxecto educativo debe ser proporcionar unha educación de alta calidade que promova a aprendizaxe efectiva dos estudantes. Isto implica a elección de métodos de ensino adecuados, a avaliación constante do progreso do estudante e a adaptación das estratexias de ensino segundo sexa necesario.

b) Inclusividade: Garantir que todos os estudantes teñan igualdade de oportunidades para aprender é fundamental. Isto inclúe a inclusión de estudantes con discapacidades, a atención ás necesidades de estudantes de diversas procedencias culturais e socioeconómicas, e a promoción da equidade de xénero.

c) Desenvolvemento de habilidades sociais e emocionais: Ensinar aos estudantes habilidades como a empatía, a resolución de conflitos, a autorregulación emocional e a colaboración é esencial para o seu desenvolvemento integral.

d) Tecnoloxía educativa: A integración da tecnoloxía de maneira efectiva na aula pode mellorar a aprendizaxe e preparar aos estudantes para o mundo dixital en constante evolución.

e) Formación do profesorado: Os docentes son unha compoñente clave na calidade educativa. Proporcionar oportunidades de desenvolvemento profesional e apoio continuo para os profesores é esencial para manter e mellorar a calidade da educación.

f) Participación dos pais e a comunidade: Fomentar a colaboración entre a escola, os pais e a comunidade pode fortalecer a educación e crear un ambiente de apoio para os estudantes.

h) Educación en valores: Ensinar e promover valores como a tolerancia, o respecto, a responsabilidade e a cidadanía activa é esencial para formar cidadáns éticos e responsables.

i) Enfoque en habilidades do século XXI: Preparar aos estudantes para afrontar os desafíos do século XXI implica desenvolver habilidades como o pensamento crítico, a creatividade, a comunicación efectiva e a resolución de problemas.

k) Sustentabilidade e conciencia ambiental: Incluír no currículo a educación sobre a sustentabilidade e a conciencia ambiental é cada vez máis importante para abordar os problemas relacionados co cambio climático e o medio ambiente.

l) Avaliación e mellora continua: Establecer un sistema de avaliación que permita medir o progreso dos estudantes e o desempeño do centro educativo, e utilizar estes datos para realizar melloras constantes na calidade da educación.

4.2 OBXECTIVOS

Os obxectivos que pretendemos acadar entre o noso alumnado ao longo de toda a súa etapa educativa desde infantil ata os derradeiros cursos en Bacharelato pódense resumir nos seguintes punto:

a) Desenvolver as diferentes competencias a través do desenvolvemento persoal, na educación na liberdade, no pluralismo e na tolerancia:

- Fomentar o coñecemento dos dereitos humanos para conseguir un centro *solidario e integrador*, que non estableza diferenzas por razón de sexo, raza, relixión, riqueza, etc. E que busque a máxima integración de todos na sociedade..

- Defender a educación inclusiva como o medio máis efectivo de combater as actitudes discriminatorias, que favoreza a acollida e a atención á diversidade.

- Conseguir un centro participativo, democrático e pluralista, no que todos poidan intervir na consolidación dun proxecto educativo mediante un diálogo permanente.

- Fomentar as actitudes favorables de respecto ás diferenzas culturais, lingüísticas, étnicas, etc de seu contorno, así como de afirmación da riqueza da diversidade cultural no contexto da sociedade mundial no mundo actual.

- Lograr unha escola crítica e comprometida que rexeite a inxustiza, as desigualdades, o deterioro do medio etc., e que fomente o diálogo, a capacidade crítica e a autoestima.

- Conseguir un centro activo, que se fundamente na observación, na experimentación e na sistematización das experiencias do alumnado dentro e fora do ámbito escolar, tomando como referente a aprendizaxe significativa como pauta metodolóxica.

- Axudar ó alumnado a que descubra, coñeza, desenvolva e mellore tanto as súas propias calidades como as súas potencialidades físicas, psíquicas, intelectuais, efectivas, éticas e sociais; fomentando a súa creatividade mediante o traballo académico e as actividades extraescolares deportivas e culturais.

- Capacitar ó alumnado para que, responsable e libremente poida tomar decisións persoais para que desenvolvan e exerzan o seu sentido crítico.

- Capacitalos para asumir responsablemente os seus deberes, inculcarlles que actúen en favor do diálogo, a comprensión, a xustiza, a igualdade e a conservación da natureza.

- Contribuír ó desenvolvemento de hábitos de traballo intelectual e ó recoñecemento do valor que a constancia e o esforzo no traballo teñen na consecución de calquera meta que un se propoña na vida.

b) Educar para o desenvolvemento sostible:

- Incorporar no centro temas fundamentais do desenvolvemento sostible: o cambio climático, biodiversidade, consumo sostible etc.

- Adquirir os coñecementos, as competencias, as actitudes e os valores necesarios para forxar un futuro sostible.

- Potenciar unha cultura ambiental. Establecemos entre as nosas prioridades educar persoas responsables coa súa contorna, sensibilizadas coa protección do medioambiente e defensoras dunha sociedade sostible fronte a unha sociedade consumista.

c) Promover hábitos de vida saudables fundamentais para o benestar e o desenvolvemento dos estudantes: Fomentar estes hábitos contribúe á saúde física e mental dos alumnos, ademais de preparalos para unha vida adulta máis saudable.

- Fomentar a actividade física: Promover a actividade física regular como parte integral da vida cotiá dos estudantes, a través de programas de educación física, clubs deportivos, actividades extracurriculares e a creación de espazos para o exercicio.

- Previr condutas de risco: Establecer programas de prevención de condutas de risco, como o consumo de drogas, o alcoholismo e o tabaquismo, e proporcionar información sobre os efectos negativos destas condutas na saúde.

- Promover o benestar emocional: Brindar apoio á saúde mental dos estudantes, promovendo estratexias de afrontamento efectivas, a xestión do estrés e a concienciación sobre a saúde mental.

d) Impulsar unha educaciónn emocional e personalizada: Os alumnos e alumnas teñen mellores resultados cognitivos cando están motivados, cando senten emocións positivas ao redor da súa aprendizaxe. Non basta con ter un alto coeficiente intelectual para ter éxito. As falta habilidades de comunicación asertiva e a inseguridade dificulta o seu desenvolvemento cognitivo.

e) Ofertar tódalas medidas curriculares e organizativas de atención a diversidade que corresponde ás necesidades dos nosos estudantes, en función do que razoablemente permitan os nosos recursos.

f) Estimular ó alumnado a aprender a pensar, a pensar e a aprender a aprender: Todo iso, inmerso no seu propio contexto; persoal, familiar, da comunidade educativa á que pertencen e do seu entorno social máis próximo.

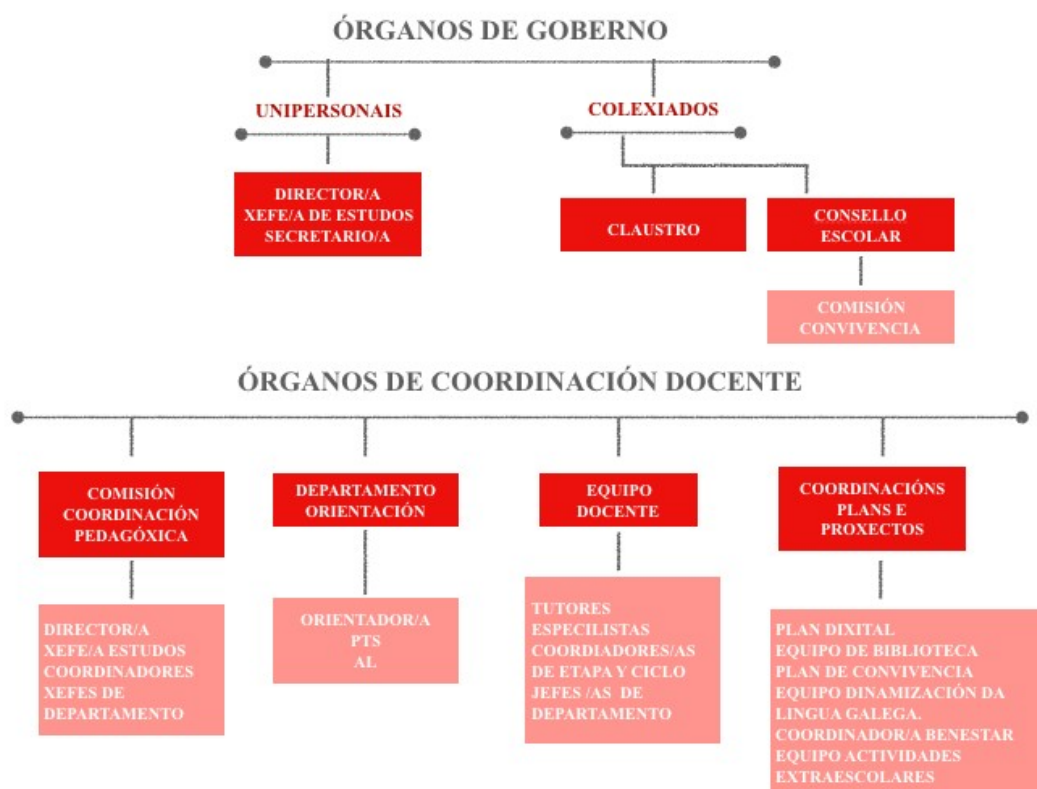
g) Traballar conxuntamente coas familias: Consideramos imprescindible a colaboración e implicación das familias como responsables últimos da educación dos seus fillos e fillas. Ademáis, consideramos a colaboración puntual das familias en momentos precisos, como modo de favorecer a relación, a participación e a cohesión da comunidade educativa. Consideramos a función tutorial como o nexa entre a familia, o alumno ou alumna e o centro; que orienta ao alumnado no coñecemento de se mesmo e dos demais; que canaliza o desenvolvemento das súas emocións e desenvolve as súas capacidades de forma eficiente.

h) Educar no uso das tecnoloxías da información e a comunicación (TIC) como fonte de coñecemento e como ferramenta de traballo.

i) Proporcionar unha aprendizaxe funcional e competente nas novas tecnoloxías.

k) Establecer sistemas de avaliación dinámicos, continuos e sistemáticos. Evaluación entendida como observación, recollida de información relevante, coa finalidade de reflexionar, emitir xuízos de valor e tomar decisións para a mellora no proceso de ensinanza-aprendizaxe.

5. ORGANIZACIÓN XERAL DO CENTRO

6. COORDINACIÓN E DESENVOLVEMENTO CURRICULAR

6.1 A adecuación dos obxectivos xerais das etapas ao contexto do centro

Educación Infantil e Educación Primaria

A finalidade da Educación Infantil é contribuír ao desenvolvemento físico, afectivo, social e intelectual e os nenos e as nenas. Atenderase ao progresivo desenvolvemento afectivo, facilitando a construción de novos vínculos e relacións, facilitarase que os nenos e as nenas elaboren unha imaxe positiva e equilibrada de si mesmos, así como que adquiran autonomía persoal e hábitos de control corporal. Promoveranse o descubrimento das características físicas, sociais e culturais do medio, e a adquisición de pautas elementais de convivencia e relación social, así como o desenvolvemento da comunicación e a linguaxe.

En Educación Infantil adquire unha relevancia especial a participación e colaboración das familias, tanto para facilitar a adaptación de nenos e nenas á escola, como para planificar conxuntamente o desenvolvemento de obxectivos educativos. Por iso o profesorado desta etapa manterá unha estreita relación con pais e nais de alumnos durante toda a etapa.

A finalidade da Educación Primaria é proporcionar a todos os nenos e nenas unha educación que permita afianzar o seu desenvolvemento persoal e o seu propio benestar, adquirir habilidades culturais básicas relativas á expresión e comprensión oral, á lectura, á escritura e ao cálculo, así como adquirir valores e desenvolver habilidades sociais e cidadás, experiencias de aprendizaxe autónoma e permanente, hábitos de traballo e estudo, o sentido artístico, a creatividade e a afectividade. Da mesma maneira que na etapa anterior, en Educación Primaria a acción educativa procurará a integración das distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado e adaptarse aos ritmos de traballo. Poderase especial énfase na atención á diversidade dos alumnos, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en marcha de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten dificultades.

Para a adecuación dos obxectivos xerais das etapas de Infantil e Primaria ao noso contexto e as nosas metas, seguiremos os seguintes criterios:

1. Conectar o proceso de aprendizaxe coa contorna, as súas características e problemas.
2. Propiciar a participación das familias no proceso de ensino-aprendizaxe.

3. Fomentar no alumnado capacidades e valores de participación, responsabilidade, respecto, tolerancia, coeducación e toma de decisións.
4. Atención ás dificultades de integración do alumnado con necesidades educativas especiais.
5. Responder as necesidades e intereses do alumnado para programar o proceso de enseñanzaaprendizaxe, para a oferta de materias optativas, etc.
6. Potenciar a autoestima.

A Educación Infantil contribuirá a desenvolver nos nenos e nenas as capacidades que lles permitan:

- a. Coñecer o seu propio corpo e o dos outros e as súas posibilidades de acción, respectando as diferenzas, e adquirir hábitos básicos de saúde e benestar.
- b. Adquirir unha progresiva autonomía nas súas actividades habituais e desenvolver as súas capacidades afectivas, logrando, paulatinamente, confianza en si mesmos e seguridade emocional.
- c. Relacionarse coas demais persoas respectando a diversidade, e aprender as pautas elementais de convivencia, axuda e colaboración, así como exercitarse na resolución pacífica de conflitos.
- d. Observar e explorar a súa contorna familiar, social, cultural e natural cunha actitude de curiosidade e respecto.
- e. Desenvolver as súas habilidades comunicativas orais e iniciarse no descubrimento e exploración dos usos sociais da lectura e a escritura; así mesmo, descubrir a posibilidade de comunicarse noutra lingua.
- f. Iniciarse nas habilidades lóxico-matemáticas.
- g. Enriquecer e diversificar as súas posibilidades expresivas, creativas e de comunicación a través das linguaxes musical, plástico, corporal e audiovisual, coa finalidade de iniciarse no movemento, o xesto e o ritmo, utilizando os recursos e medios ao seu alcance, así como tomar contacto e apreciar diversas manifestacións artísticas da súa contorna.

A Educación Primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nenas as capacidades que lles permitan:

- a. Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b. Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e responsabilidade no estudo así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe.
- c. Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos, que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d. Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas, as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade.
- e. Coñecer, apreciar e respectar os aspectos culturais, históricos, xeográficos, naturais, sociais e lingüísticos máis relevantes da Comunidade Autónoma de Galicia, valorando as posibilidades de acción para a súa conservación.
- f. Coñecer e utilizar de maneira apropiada a lingua castelá e desenvolver hábitos de lectura.
- g. Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira (Inglés), a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- h. Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser capaces de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- i. Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e a comunicación desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- j. Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais.

k. Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o dos outros, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

l. Coñecer e valorar os animais e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

m. Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións cos demais, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.

n. Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

Educación Secundaria e Bacharelato

A Educación Secundaria Obrigatoria ten como finalidade: transmitir aos alumnos os elementos esenciais da cultura, especialmente nos seus aspectos humanístico, artístico, científico e tecnolóxico; afianzar neles hábitos de estudo e de traballo que lles permitan aprender por si mesmos; favorecer o traballo en equipo; formalos para que asuman os seus deberes e exerzan os seus dereitos como cidadáns responsables e preparamos, coas debidas garantías, para a súa incorporación a estudos posteriores e para a súa inserción laboral.

Consideramos que non é necesaria matización algunha dos devanditos obxectivos, que se asumen na súa integridade e que contan co respaldo da lei e, por tanto, non poden ser alterados. Con todo, o que si se pode facer desde o centro é detectar as deficiencias e necesidades máis frecuentes no noso alumnado e procurar insistir máis nos obxectivos que poden satisfacer esas necesidades ou mellorar esas deficiencias. E, tanto na ESO como no Bacharelato, desde o centro van priorizar os obxectivos que teñen que ver co uso da lingua castelá, pois o dominio deste instrumento posibilita ao alumno o que sexa capaz de asimilar mellor todo o resto de materias. Nas súas vertentes oral e escrita haberá que coidar e non só na área de Lingua Castelá que o alumno se exprese con corrección e coherencia. Hai que lograr para iso que todos os departamentos, aínda que en diferente medida, teñan en conta este obxectivo porque o dominio da lingua repercute en calquera materia ou actividade do ser humano. Xunto ao dominio da lingua propia, hai tamén que incidir nos obxectivos que se relacionan co dominio de, polo menos, unha lingua estranxeira, pois, pensando no mercado de traballo que espera tras o paso polo instituto, non cabe dúbida de que isto será un mérito para ter

moi en conta. Durante este curso coa revisión do proxecto educativo, analizaranse as características e necesidades educativas do alumnado do centro, así como da contorna e adecuaranse os seguintes obxectivos:

A Educación Secundaria Obrigatoria contribuirá a desenvolver no alumnado as capacidades que lle permitan:

- a) Coñecer, asumir responsablemente e exercer os seus dereitos e deberes no respecto aos demais, practicar a tolerancia, a cooperación e solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo afianzando os dereitos humanos como valores comúns dunha sociedade plural, aberta e democrática.
- b) Adquirir, desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- c) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade, así como fomentar actitudes que favorezan a convivencia e eviten a violencia nos ámbitos escolar, familiar e social, resolvendo pacificamente os conflitos.
- d) Valorar e respectar, como un principio esencial da nosa civilización, a igualdade de dereitos e oportunidades de todas as persoas, con independencia do seu sexo, rexeitando os estereotipos e calquera tipo de discriminación.
- e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información para, con sentido crítico, adquirir novos coñecementos, así como unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
- f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado que se estrutura en distintas disciplinas, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas nos diversos campos do coñecemento e da experiencia.
- g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, para planificar, para tomar decisións e para asumir responsabilidades, valorando o esforzo coa finalidade de superar as dificultades.
- h) Comprender e expresar con corrección textos e mensaxes complexos, oralmente e por escrito, na lingua castelá, valorando as súas posibilidades comunicativas desde a súa

condición de lingua común de todos os españois e de idioma internacional, e iniciarse no coñecemento, a lectura e o estudo da literatura.

- i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.
- j) Coñecer e valorar o patrimonio artístico, cultural e natural de Galicia e de España, así como os aspectos fundamentais da cultura, a xeografía e a historia de España e do mundo.
- k) Coñecer a diversidade de culturas e sociedades a fin de poder valoralas críticamente e desenvolver actitudes de respecto pola cultura propia e pola dos demais.
- l) Analizar os mecanismos e valores que rexen o funcionamento das sociedades, en especial os relativos aos dereitos, deberes e liberdades dos cidadáns, e adoptar xuízos e actitudes persoais respecto a eles.
- m) Coñecer o funcionamento do corpo humano, respectar as diferenzas, así como valorar os efectos beneficiosos para a saúde do exercicio físico e a adecuada alimentación, incorporando a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- n) Valorar os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e mellora.
- ñ) Valorar a creación artística e comprender a linguaxe das distintas manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.

O Bacharelato proporcionará aos/as alumnos/as unha madurez intelectual e humana, así como os coñecementos e habilidades que lles permitan desempeñar as súas funcións sociais con responsabilidade e competencia. Así mesmo, capacitaralles de feito para acceder á formación profesional de grao superior e aos estudos ou universitarios.

6. 2 A contribución á adquisición das competencias clave

a) Comunicación lingüística Esta competencia refírese á utilización da linguaxe como instrumento de comunicación oral e escrita, de representación, interpretación e comprensión da realidade, de construción e comunicación do coñecemento e de organización e autorregulación do pensamento, as emocións e a conduta. A aprendizaxe da lingua estranxeira baseado no

desenvolvemento das habilidades comunicativas contribuirá ao desenvolvemento desta competencia no mesmo sentido que o fai a primeira lingua. Así mesmo, a aprendizaxe da lingua estranxeira mellora a comunicación en xeral ao desenvolver a habilidade para expresarse de forma oral e por escrito. Por iso atende a cinco compoñentes:

- O compoñente lingüístico comprende diversas dimensións: a léxica, a gramatical, a semántica, a fonolóxica, a ortográfica e a ortoépica (a articulación correcta do son a partir da representación gráfica da lingua).

- O compoñente pragmático-discursivo contempla tres dimensións: a sociolingüística (vinculada coa adecuada produción e recepción de mensaxes en diferentes contextos sociais), a pragmática (que inclúe as microfuncións comunicativas e os esquemas de interacción) e a discursiva (que inclúe as macrofuncións textuais e as cuestións relacionadas cos xéneros discursivos).

- O compoñente socio-cultural inclúe dúas dimensións: coñecemento do mundo e a dimensión intercultural.

- O compoñente estratéxico permite ao individuo superar as dificultades e resolver os problemas que xorden no acto comunicativo. Inclúe tanto destrezas e estratexias comunicativas para a lectura, a escritura, o fala, escóitaa e a conversación, como destrezas vinculadas co tratamento da información: a lectura multimodal e a produción de textos en diferentes formatos.

- O compoñente persoal que intervén na interacción comunicativa en tres dimensións: a actitude, a motivación e os trazos de personalidade.

b) Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxías O desenvolvemento da competencia matemática na lingua estranxeira axuda a utilizar os conceptos, procedementos e ferramentas para aplicarlos na resolución dos problemas que poidan xurdir nunha situación determinada ao longo da vida. Ademais, inclúe unha serie de actitudes e valores que se basean no rigor, o respecto aos datos e a veracidade.

c) Competencia dixital Para o adecuado desenvolvemento da competencia dixital resulta necesario abordar a información, a análise e a interpretación da mesma, a comunicación, a creación de contidos, a seguridade e a resolución de problemas, tanto teórico como técnicos. Facilítase o desenvolvemento desta competencia ao acceder de maneira sinxela e inmediata á información que se pode atopar publicada en inglés ou través dos dicionarios en liña monolingüe. Ademais, desde a

materia facilítase a comunicación persoal a través do correo electrónico ou das redes sociais que facilitarán non só o intercambio entre mozos de distintas partes do mundo senón o desenvolvemento da competencia dixital.

d) Aprender a aprender supón dispoñer de habilidades para iniciarse na aprendizaxe e ser capaz de continuar aprendendo de maneira cada vez máis eficaz e autónoma de acordo aos propios obxectivos e necesidades. Aprender a aprender implica a conciencia, xestión e control das propias capacidades e coñecementos desde un sentimento de competencia ou eficacia persoal, e inclúe tanto o pensamento estratéxico como a capacidade de cooperar, de autoavaliarse, e o manexo eficiente dun conxunto de recursos e técnicas de traballo intelectual, todo o cal se desenvolve a través de experiencias de aprendizaxe conscientes e gratificantes, tanto individuais como colectivas.

e) Competencias sociais e cívicas Favorécese ao fomentar o traballo cooperativo na aula, no manexo de recursos persoais e habilidades sociais de colaboración e negociación. Ademais, o respecto, o interese e a comunicación con falantes doutras linguas e o recoñecemento e a aceptación de diferenzas culturais e de comportamento inflúen no desenvolvemento desta competencia. Doutra banda, en lingua estranxeira é especialmente relevante o traballo en grupo e en parellas e, a través destas interaccións, apréndese a participar, a expresar as ideas propias e a escoitar as dos demais, desenvólvese a habilidade para construír diálogos, negociar significados, tomar decisións valorando as achegas dos compañeiros, conseguir acordos, e, en definitiva, favorécese aprender de e cos demais.

f) Sentido de iniciativa e espírito emprendedor Ao desenvolver esta competencia o alumno pon en funcionamento determinados procedementos que permiten o desenvolvemento de iniciativas e toma de decisións na planificación da súa aprendizaxe, organizando o seu traballo de maneira autónoma cando busca información e constátala, cando pregunta na aula e ademais propón retos e pregunta.

g) Conciencia e expresións culturais Favorécese esta competencia ao incluír un achegamento a manifestacións culturais propias da lingua e dos países nos que se fala. O Departamento de inglés inclúe referencias explícitas acerca da súa contribución a aquelas competencias básicas ás que se orienta en maior medida. Ademais, tanto os obxectivos como a propia selección dos contidos buscan asegurar o desenvolvemento de todas elas. Os criterios de avaliación serven de referencia para valorar o grao progresivo de adquisición.

6.3 Os criterios para desenvolver os principios pedagóxicos e incorporar os elementos transversais

Son temas que poden constituírse como eixos vertebradores do traballo académico nun mesmo ciclo escolar (trimestre, semestre ou curso anual), pola posibilidade de ser traballados en diversas materias nun mesmo lapso de tempo escolar, de aí a súa horizontalidade. Ou ben, poden constituírse en elementos que atravesen varios ciclos de organización curricular, o que significa que se poden traballar no primeiro semestre ou trimestre e logo nos posteriores; de aí tamén a súa verticalidade (Martínez, 1995)

As áreas curriculares constitúen o eixo organizador fundamental do traballo escolar, cunha énfase máis acentuada conforme vaise subindo o nivel de cada etapa. Na etapa infantil e primeiros ciclos da Educación Primaria recoméndanse enfoques globalizadores, para pasar á interdisciplinabilidade e finalmente alcázase a disciplinabilidade no último ciclo da Educación Secundaria. Podemos distinguir estas opcións (Yus, 1996): Disciplinabilidade científica. Representa a situación máis normal e á que se adscribirán a maioría dos centros, especialmente na etapa secundaria. Supón un currículo estruturado disciplinadamente no que os diferentes temas transversais son repartidos entre un número determinado de áreas curriculares. Disciplinabilidade transversal. É practicamente inviable pois se trataría de dar un xiro ao currículo disciplinar e convertelo en transversal, de maneira que, os temas transversais fosen os verdadeiros eixos estruturadores do currículo.

A interdisciplinabilidade supón que dous ou máis disciplinas comparten uns mesmos obxectivos e metodoloxía sobre un tema transversal concreto, desdebuxando os contornos de cada un deles a favor do tema en cuestión. Multidisciplinabilidade. Trátase dunha estruturación bastante próxima á disciplinabilidade científica, aínda que nesta modalidade aparece como un paso adiante. Supón o tratamento dun tema transversal desde diferentes áreas, seguindo un plan establecido que se desenvolve simultaneamente nun tempo acoutado, no que tan só se coidou de facer unha "repartición" de contidos en función da epistemoloxía de cada ciencia. Globalización. Parte da consideración dunha realidade global e trata de aproximarse á forma que teñen os alumnos máis pequenos de percibir a realidade. Isto supón a desaparición das disciplinas, en tanto que supón unha compartimentación desa globalidade. Se parte dun "centro de interese" a partir do cal se vai facendo virar ou confluír as distintas disciplinas e os temas transversais que manteñan relacións co núcleo de interese. Trátase dunha estruturación só posible nos niveis máis baixos ao poder abordarse por un só profesor.

Entre os contidos curriculares relevantes para os ensinos transversais, hai coñecementos conceptuais, procedementais pero sobre todo, actitudes e valores, ligados a unha dimensión ética que debe propiciar a autonomía moral dos alumnos e alumnas. Debido a que han de impregnar toda a acción educativa, os ensinos transversais constitúen unha responsabilidade de toda a comunidade educativa e moi especialmente do equipo docente. O currículo ha ser aberto e flexible. Devandito modelo aposta articular pola autonomía pedagóxica do profesorado en aras de facilitar respostas educativas axustadas ás características de cada centro e ás peculiaridades dos seus alumnos e alumnas. Para que iso sexa posible, o currículo establecido pola Administración Educativa só prescribe os elementos básicos que integran cada etapa educativa, de forma que sexan os Equipos Docentes de cada Centro o que os desenvolvan e concreten. Desde este punto de vista, os Eixos Transversais, do mesmo xeito que o resto dos compoñentes do currículo, han de ser tomados en consideración ao longo de todo o proceso de desenvolvemento curricular. É dicir, estes ensinos tamén han de ser planificadas para facer explícitas as intencións educativas de cada Centro respecto das mesmas; así como para que se vaian concretando progresivamente esas intencións ou propósitos ou obxectivos-finalidades, mediante a adopción de acordos e a determinación das actuacións que se pensan levar a cabo

O Sistema Educativo expón dúas formas diferentes. En primeiro lugar, a través dos contidos actitudinais de cada materia e en cada etapa educativa. E, en segundo lugar, a través dos eixos transversais. Con iso, o Sistema Educativo tenta desprazar a educación en valores, a transmisión dunha educación moral, desde o currículo oculto, onde estivera tradicionalmente, ata o currículo explícito. Os docentes están obrigados a transmitir os denominados eixos transversais así como os contidos actitudinais, equiparándoos aos tradicionais contidos conceptuais. É obrigatorio educar para a paz, para a defensa do medio ambiente, para a igualdade dos dereitos entre ambos os sexos, para a pluralidade relixiosa e cultural, para a tolerancia, para o respecto dos dereitos humanos, etc. De sorte resulta evidente, que unha sociedade democrática, as institucións educativas deben esforzarse en transmitir ás súas educando/as unha educación moral baseada na liberdade, a igualdade e a tolerancia. Aínda que as institucións educativas xogan un papel fundamental á hora de educar ou transmitir os valores democráticos ás novas xeracións, non é menos certo que ditas institucións non poden asumir a responsabilidade absoluta na devandita misión. Dito doutro xeito, a familia e os medios de comunicación non poden delegar nas institucións educativas a transmisión duns valores, os democráticos, que logo lles van ser esixidos pola sociedade na que terán que inserirse.

O tratamento da transversalidade dáse en dúas direccións:

- a) Por unha banda, en canto ao traballo que debe realizarse con contidos que ten que ver coas competencia lingüística, dixital, cívica e a iniciativa e espírito emprendedor.
- b) Doutra banda, todo o relacionado coa educación en valores que, á súa vez, desenvolve a competencia cívica e cidadá.

A educación en valores, traballarase:

a) A través dos contidos nas distintas materias, dado que algúns de eles forman parte dos contidos propios dalgunhas materias. Por exemplo, a educación ambiental, educación sexual, educación para a saúde, dentro das materias de Ciencias Naturais e tamén en Valores Éticos. Pero tamén a educación cívica e social constitúe un dos contidos claves das materias de Ciencias Sociais, sen menoscabo do resto das materias, xa que o desenvolvemento da competencia do mesmo nome é responsabilidade de todos.

b) A segunda liña de traballo constitúea o desenvolvemento do Plan de Acción Tutorial (PAT), no que se integran contidos relacionadas coa convivencia, a resolución de conflitos, as habilidades sociais, o desenvolvemento persoal e emocional, para o que se programan actividades en colaboración con outras entidades co fin de traballar a prevención de consumo de substancias non saudables, a prevención de drogadicción, a prevención de condutas violentas, a participación social, o uso responsable das TIC, a educación viaria...

6.4 Os criterios de carácter xeral sobre a metodoloxía

Consideramos que cada profesor, en virtude do grupo e a materia, terá a capacidade para poder decidir a metodoloxía máis adecuada, non sendo esta unha situación que teña que extrapolar a grupos do mesmo nivel, dado que a tipoloxía do alumnado pode ser distinta.

As características individuais do alumno (idade, procedencia, estilo cognitivo, nivel de instrución), as peculiaridades da materia e o estilo docente e formación pedagóxico-didáctica do profesor son aspectos que terá en conta calquera principio metodolóxico.

- a.- O proceso de ensino-aprendizaxe deberá partir sempre dos coñecementos previos achegados polo alumno ao principio do mesmo.
- b.- A actividade construtiva do alumno será o factor decisivo na realización das aprendizaxes escolares. O profesor actuará como guía e mediador para facilitar a construción de aprendizaxes significativas que permiten establecer relacións entre os coñecementos e experiencias previas e os novos contidos.
- c.- O profesor ha de proporcionar oportunidades para poñer en práctica os novos coñecementos, de modo que o alumno poida comprobar o interese e a utilidade do aprendido e así consolidar aprendizaxes que transcenden o contexto no que se produciron. É igualmente importante propiciar nas actividades a reflexión persoal do realizado e a elaboración de conclusións con respecto ao que se aprendeu.
- d.- O proceso de ensino ha de garantir o desenvolvemento no alumno de habilidades e estratexias de planificación e regulación da propia actividade de aprendizaxe.
- e.- Os contidos deben presentarse cunha estruturación clara das súas relacións, expondo, sempre que se considere pertinente, a interrelación entre distintos contidos dunha mesma área e entre contidos de distintas áreas, profundando progresivamente nas estruturas conceptuais máis específicas das disciplinas.
- f.- A programación dos profesores han de reforzar os aspectos prácticos en todas as áreas, asegurando con iso unha Formación Profesional de base apropiada a este nivel educativo e establecendo unha maior vinculación da escola co mundo do traballo.
- g.- O profesor debe adecuar a axuda pedagóxica ás diferentes necesidades do alumnado e facilitar recursos ou estratexias variadas que permitan dar resposta ás súas diversas motivacións, intereses e capacidades.
- h.- Crearase un ambiente de traballo que favoreza a iniciativa persoal do alumno do alumno e o desenvolvemento do seu interese por aprender, sen esquecer que é imprescindible garantir dentro da aula as condicións de traballo favorables a cada actividade.
- i.- A información que fornece a avaliación debe servir como punto de referencia para a actuación pedagóxica. Por iso a avaliación é un proceso que debe levar a cabo de forma continua e personalizada.

6.5. Os criterios de carácter xeral sobre os materiais e recursos didácticos

Educación Infantil

Guiámonos polas características desta etapa, na que é moi importante a selección do material, que debe ser moi variado e que sirva para desenvolver as capacidades afectivas, físicas, intelectuais e adecuadas ás súas posibilidades. Dentro do material didáctico seleccionado temos: xogos educativos, material impreso, instrumentos de ritmo, pinturas, material de refugallo, materiais para elaborar outros materiais, etc.

A elección facémola en función de:

- Os obxectivos que se expoñen dentro da etapa.
- As situacións educativas.
- O nivel de desenvolvemento dos/as nenos/as.
- Das situacións que desexamos propiciar.

Outros aspectos que temos en conta á hora de seleccionar o material son:

- Que sexa seguro (Non perigoso).
- Resistente e duradeiro.
- Fácil de manexar.
- Finalidade pedagóxica.
- Atractivos.
- Polivalente.
- Que convide a experimentar.

Educación Primaria, Educación Secundaria e Bacharelato

Os criterios de selección dos materiais curriculares que tiveron en conta o equipo de ciclo son os seguintes:

- Adecuación ao contexto educativo do centro.
- Correspondencia dos obxectivos promovidos cos enunciados no Proxecto curricular.

- Coherencia dos contidos propostos cos obxectivos, presenza dos diferentes tipos de contido e inclusión dos temas transversais.
- A adecuación aos criterios de avaliación do centro.
- A claridade e amenidade gráfica e expositiva.
- A existencia doutros recursos que facilitan a actividade educativa.

Atendendo a todos eles, establecemos unha serie de pautas concretas:

- Encádrase con coherencia no Proxecto curricular.
- Cobre os obxectivos do currículo para o nivel.
- O número de unidades organiza adecuadamente o curso. - Os obxectivos están claramente explicitados.
- Os contidos seleccionáronse en función dos obxectivos.
- A selección de contidos está adecuada ao nivel de desenvolvemento e maduración dos alumnos e alumnas.
- Contempla contidos procedementais e actitudinais.
- A progresión é adecuada.
- Integra dunha forma plena a presenza dos temas transversais.
- Parte dos coñecementos previos dos alumnos e alumnas. - Asegura a realización de aprendizaxes significativas.
- Esperta a motivación cara ao estudo e a aprendizaxe.
- Potencia o uso das técnicas de traballo intelectual.
- Presenta actividades de reforzo e de ampliación.
- A cantidade de actividades é suficiente.
- Permiten a atención á diversidade.
- As actividades están ben diferenciadas dos contidos.
- As informacións son exactas, actuais e cientificamente rigorosas.
- A información e as explicacións dos conceptos exprésanse con claridade.

- A linguaxe está adaptado ao nivel.
- A disposición dos elementos nas páxinas aparece clara e ben diferenciada.
- O aspecto xeral do libro resulta agradable e atractivo para o alumno.
- Presenta materiais complementarios que facilitan o desenvolvemento do proceso docente.

6.6 Os criterios de oferta educativa, itinerarios e optatividade, de ser o caso.

6.6.1 Materias de Libre Configuración en Educación Secundaria Obrigatoria

3º ESO

A optativa autonómica é oratoria.

4º ESO

Na opción das ensinanzas académicas temos os seguintes itinerarios coas troncais de opción:

- Bioloxía e Xeoloxía e Física e Química
- Física e Química e Economía e emprendemento
- Economía e emprendemento e Latín

As optativas específicas son: expresión artística e a segunda lingua estranxeira.

1º Bacharelato

Temos dúas modalidades:

1) Modalidade de Ciencia e Tecnoloxía. coas materias de:

- Bioloxía/ Xeoloxía e Ciencias Ambientais
- Física e Química

Como optativa figura 2ª lingua estranxeira: Francés

2) Modalidade de Humanidades e Ciencias Sociais.

Ten as materias de :

- Economía
- Historia do mundo contemporáneo

Como optativa hai 2ª lingua estranxeira: Francés

2º Bacharelato

Temos dúas modalidades:

a) Modalidade Ciencias Sociais:

Coas materias de:

- Historia da arte
- Empresa e Deseño de modelos de negocio

b) Modalidade Ciencias: cos seguintes itinerarios:

Optativas de modalidade:

- Itinerario A: coas materias de Química e Bioloxía
- Itinerario B: coas materias de Física e Debuxo.

As dúas modalidades cos seus itinerarios teñen como optativa: a segunda lingua estranxeira (francés).

Obligatoria de modalidade: Matemáticas II

Obligatoria de modalidade: Matemáticas aplicadas a las Ciencias Sociais.

6.7. Os criterios para o deseño das actividades complementarias

- a) Darase prioridade ás actividades complementarias fronte ás extraescolares.
- b) Procurarase que as actividades extraescolares e complementarias sexan multidisciplinares.
- c) Hanse de planificar elixindo as actividades que permitan a maior asistencia do alumnado e/o interese curricular da mesma.
- d) Racionalizar o número de actividades ao ano en función do seu custo económico, para que as familias poidan asumir os gastos que proporcionan. Cada grupo non realizará máis

de 2 actividades ao mes ou 6 ao trimestre e na medida do posible realizaranse en diferentes días da semana nun mesmo grupo.

e) Secuenciar as actividades por niveis/materias evitando repetir as saídas a un mesmo sitio, excepto cando os obxectivos expostos sexan diferentes.

f) As actividades non programadas na P.X.A. polo seu carácter ocasional, serán autorizadas polo Equipo Directivo tendo en conta o seu valor didáctico e de acordo con as directrices que o Consello Escolar haxa establecido para o efecto.

g) As actividades cuxa duración sexa superior a 1 día, que impliquen pernoitar, e que afecten a períodos lectivos realizarase unha por nivel durante o curso. Tanto se é unha actividade departamental ou interdisciplinar.

h) Tentarase acomodar as datas da realización das devanditas actividades no calendario escolar de maneira que afecte o menos posible ao desenvolvemento das clases. (Preferiblemente despois das sesións de avaliación e antes de períodos vacacionais).

6.8 Os criterios para o deseño dos plans de reforzo ou de recuperación para o alumnado que promocióne con materias, ámbitos ou módulos pendentes de cursos anteriores, de ser o caso

As persoas titoras de cada curso farán o seguemento do alumnado que promocióne con materias pendentes. Tamén se fará seguemento desde os correspondentes Departamentos Didácticos.

En educación secundaria, o alumnado terá opción de acudir a probas específicas que non serán obrigatorias no caso de que fosen xa previamente avaliados os coñecementos mediante as probas e traballos que se propoñen durante cada trimestre.

Os xefes e xefas de departamento, xunto co profesorado titor, farán un seguemento do alumnado con materias pendentes establecendo as medidas correctoras necesarias (de forma inmediata) no caso de que en calquera momento ao longo do curso non se estean dando as condicións para a recuperación das materias pendentes.

O alumnado que non acade a promoción permanecerá un ano máis no mesmo curso. A permanencia no mesmo curso considerarase unha medida de carácter excepcional e tomarase se, tras aplicar as medidas ordinarias suficientes, adecuadas e personalizadas para atender o

desfasamento curricular ou as dificultades de aprendizaxe da alumna ou do alumno, o equipo docente considera que a permanencia un ano máis no mesmo curso é a medida máis adecuada para favorecer o seu desenvolvemento. Nese caso, o equipo docente organizará un plan específico de reforzo para que, durante ese curso, a alumna ou o alumno poida alcanzar o grao de adquisición das competencias correspondentes. Esta decisión só poderá adoptarse unha vez durante a etapa, oídas as nais, os pais ou as persoas que exerzan a tutoría legal, e terá, en todo caso, carácter excepcional.

Para a elaboración e o seguimento do plan específico de reforzo, a que se refire o punto anterior, seguirase o establecido no artigo 50 da Orde do 8 de setembro de 2021, pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. O alumnado que non acade a promoción permanecerá un ano máis no mesmo curso. A permanencia no mesmo curso considerárase unha medida de carácter excepcional e tomarase se, tras aplicar as medidas ordinarias suficientes, adecuadas e personalizadas para atender o desfasamento curricular ou as dificultades de aprendizaxe da alumna ou do alumno, o equipo docente considera que a permanencia un ano máis no mesmo curso é a medida máis adecuada para favorecer o seu desenvolvemento. Nese caso, o equipo docente organizará un plan específico de reforzo para que, durante ese curso, a alumna ou o alumno poida alcanzar o grao de adquisición das competencias correspondentes. Esta decisión só poderá adoptarse unha vez durante a etapa, oídas as nais, os pais ou as persoas que exerzan a tutoría legal, e terá, en todo caso, carácter excepcional.

6.9. Os criterios para o deseño dos plans específicos de reforzo ou personalizados para o alumnado que deba permanecer un ano máis no mesmo curso, de ser o caso

No referente a avaliación, promoción e titulación seguirase o establecido con carácter xeral na lexislación vixente para cada unha das etapas educativas.

Educación Infantil

En educación infantil, no referente a avaliación, seguirase o establecido na Orde do 25 de xunio de 2009 pola que se regula a implantación, o desenvolvemento e a avaliación do segundo ciclo da educación infantil na Comunidade Autónoma de Galicia. (DOG 10 de xullo de 2009).

Educación Primaria e Educación Secundaria Obrigatoria

Seguirase (sen condición adicionais) o establecido na Orde do 25 de xaneiro de 2022 pola que se actualiza a normativa de avaliación nas ensinanzas de educación primaria, de ESO e de bacharelato no sistema educativo de Galicia. (DOG 11 de febreiro de 2022):

6.10 Os criterios xerais para a avaliación, e de ser o caso, a promoción e a titulación

Carácter da avaliación (artigo3)

A avaliación ten como finalidade a valoración dos procesos e dos resultados de aprendizaxe do alumnado, e do exercicio da práctica docente. O profesorado avaliará tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensino e a súa propia práctica docente, para o cal establecerá indicadores de logro nas programacións docentes.

Co fin de garantir o dereito do alumnado a unha avaliación obxectiva e a que a súa dedicación, o seu esforzo e o seu rendemento sexan valorados e recoñecidos con obxectividade, estarase ao disposto na Orde do 2 de marzo de 2021 pola que se regula o dereito do alumnado á obxectividade na avaliación e se establece o procedemento de reclamación das cualificacións obtidas e das decisións de promoción e obtención do título académico que corresponda, en educación infantil, educación primaria, educación secundaria obrigatoria e bacharelato.

Aplicaranse as medidas máis adecuadas para que as condicións de realización dos procesos asociados á avaliación se adapten ás circunstancias do alumnado con necesidade específica de apoio educativo, de acordo coa Orde do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. Estas adaptacións en ningún caso se terán en conta para minorar as cualificacións obtidas polo alumnado.

Para permitir a valoración obxectiva de todo o alumnado promoverase o uso xeneralizado de instrumentos de avaliación variados, diversos e adaptados ás distintas situacións de aprendizaxe.

Cando as circunstancias persoais da alumna ou do alumno con necesidades educativas especiais o aconsellen, para a consecución dos obxectivos do ensino básico, este alumnado poderá prolongar un curso adicional a súa escolarización. Estas circunstancias poderán ser permanentes ou transitorias e deberán estar suficientemente acreditadas polos servizos de orientación.

Educación Primaria

Avaliación (artigo 5)

A avaliación da aprendizaxe do alumnado levarase a cabo tomando como referentes para a valoración do grao de adquisición das competencias e do logro dos obxectivos da etapa os criterios de avaliación e, de ser o caso, os estándares de aprendizaxe que se recollen no Decreto 155/2022 do 15 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.

Os referentes da avaliación no caso do alumnado con adaptación curricular serán os incluídos na devandita adaptación, sen que isto poida impedirlle a promoción ao curso ou á etapa seguinte.

A avaliación do alumnado será continua e global, e terá en conta o seu progreso no conxunto dos procesos de aprendizaxe.

No contexto deste proceso de avaliación continua, cando o progreso dunha alumna ou dun alumno non sexa o axeitado estableceranse medidas de reforzo educativo. Estas medidas adoptaranse en calquera momento do curso, tan pronto como se detecten as dificultades, con especial seguimento da situación do alumnado con necesidades educativas especiais, e estarán dirixidas a garantir a adquisición das aprendizaxes imprescindibles para continuar o proceso educativo.

A avaliación das competencias clave está integrada na avaliación dos procesos de aprendizaxe do alumnado, na medida en que ser competente supón mobilizar os coñecementos, as destrezas, as actitudes e os valores para dar resposta ás situacións expostas, dotar de funcionalidade as aprendizaxes e aplicar o que se aprende desde unha formulación integradora.

Na valoración do desenvolvemento das competencias do alumnado teranse en consideración, de ser o caso, os estándares de aprendizaxe das diferentes áreas que se relacionan cunha mesma competencia, os cales conforman o perfil desa competencia.

Promoción en educación primaria (artigo 6)

Ao finalizar os cursos segundo, cuarto e sexto da etapa, e como consecuencia do proceso de avaliación, o equipo docente do grupo, na sesión de avaliación final, decidirá sobre a promoción do alumnado. A decisión será adoptada de xeito colexiado, tendo en conta os criterios de promoción e tomando especialmente en consideración a información e o criterio do profesorado titor. A promoción no resto de cursos da etapa será automática.

O alumnado que acade a promoción de curso con algunha área con cualificación negativa recibirá os apoios necesarios para recuperar as aprendizaxes que non alcanzara o curso anterior.

O alumnado que non acade a promoción permanecerá un ano máis no mesmo curso. A permanencia no mesmo curso considerárase unha medida de carácter excepcional e tomarase, tras aplicar as medidas ordinarias suficientes, adecuadas e personalizadas para atender o desfasamento curricular ou as dificultades de aprendizaxe da alumna ou do alumno, o equipo docente considera que a permanencia un ano máis no mesmo curso é a medida máis adecuada para favorecer o seu desenvolvemento. Nese caso, o equipo docente organizará un plan específico de reforzo para que, durante ese curso, a alumna ou o alumno poida alcanzar o grao de adquisición das competencias correspondentes. Esta decisión só poderá adoptarse unha vez durante a etapa, oídas as nais, os pais ou as persoas que exerzan a tutoría legal, e terá, en todo caso, carácter excepcional.

Para a elaboración e o seguimento do plan específico de reforzo, a que se refire o punto anterior, seguirase o establecido no artigo 50 da Orde do 8 de setembro de 2021, pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 3/2020 do 29 de decembro na LOMLOE pola que modifícase a lei de Educación 2/2006 do 3 de maio.

Ao finalizar os cursos segundo e cuarto da etapa o profesorado titor emitirá un informe sobre o grao de adquisición das competencias de cada alumna ou alumno, indicando, de ser o caso, as medidas de reforzo que se deben prever no ciclo seguinte.

Co fin de garantir a continuidade do proceso de formación do alumnado, cada alumna ou alumno disporá ao finalizar a etapa dun informe elaborado pola súa titora ou polo seu titor sobre a súa evolución e o grao de adquisición das competencias desenvolvidas. No caso de alumnado con necesidades educativas especiais, o informe deberá reflectir as adaptacións e medidas adoptadas, e a súa necesidade de continuidade na seguinte etapa escolar.

Educación Secundaria Obligatoria

Avaliación (Artigo7)

A avaliación da aprendizaxe do alumnado levarase a cabo tomando como referentes para a comprobación do grao de adquisición das competencias e do logro dos obxectivos da etapa os criterios de avaliación e, de ser o caso, os estándares de aprendizaxe que se recollen no Decreto

156/2022 do 15 de setembro, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.

Os referentes da avaliación no caso do alumnado con adaptación curricular serán os incluídos na devandita adaptación, sen que isto poida impedirlle a promoción ao seguinte curso ou a obtención do título de graduado ou graduada en educación secundaria obrigatoria.

A avaliación do proceso de aprendizaxe do alumnado de educación secundaria obrigatoria será continua, formativa e integradora. No contexto do proceso de avaliación continua, cando o progreso dunha alumna ou dun alumno non sexa o adecuado, estableceranse medidas de reforzo educativo. Estas medidas adoptaranse en calquera momento do curso, tan pronto como se detecten as dificultades, con especial seguimento da situación do alumnado con necesidades educativas especiais, e estarán dirixidas a garantir a adquisición das aprendizaxes imprescindibles para continuar o proceso educativo.

A avaliación das aprendizaxes das alumnas e dos alumnos terá un carácter formativo e será un instrumento para a mellora tanto dos procesos de ensino como dos procesos de aprendizaxe.

A avaliación do proceso de aprendizaxe do alumnado deberá ser integradora e deberán terse en conta como referentes últimos, desde todas e cada unha das materias ou ámbitos, a consecución dos obxectivos establecidos para a etapa e o desenvolvemento das competencias correspondentes. O carácter integrador da avaliación non impedirá que o profesorado realice de xeito diferenciado a avaliación de cada materia ou ámbito tendo en conta os seus criterios de avaliación e, de ser o caso, os estándares de aprendizaxe de cada unha delas.

Ao longo de cada curso realizaranse para cada grupo tres sesións de avaliación parciais e unha final. Así mesmo, farase o seguimento da recuperación das materias ou dos ámbitos pendentes, se for o caso. A derradeira destas tres avaliacións realizarase nas datas que se determinen na norma que estableza o calendario escolar para cada curso.

O período abranguido entre a terceira avaliación parcial e a avaliación final dedicárase a actividades de apoio, reforzo, recuperación, ampliación e tutoría. Nese sentido, para o alumnado que teña materias ou ámbitos con partes sen superar logo de realizada a terceira avaliación parcial, o equipo docente realizará un breve informe de avaliación individualizado que debe servir de base para o deseño das correspondentes actividades de recuperación. A cualificación definitiva das materias ou dos ámbitos farase efectiva na avaliación final de curso.

Na avaliación final de cada curso realizarase unha valoración das competencias clave. Os resultados expresaranse nos termos de insuficiente (IN), para as cualificacións negativas, e suficiente (SU), ben (BE), notable (NT) ou sobresaliente (SB), para as cualificacións positivas.

A persoa titora recollerá en acta, para cada sesión de avaliación, as decisións e os acordos acadados referidos a cada alumna e alumno, e ao grupo no seu conxunto.

As decisións adoptadas polo equipo docente irán referidas á promoción e á titulación do alumnado, ás medidas de atención á diversidade e a todas as que incidan no proceso educativo do alumnado. De non existir unanimidade no equipo docente, a toma de decisións requirirá o acordo favorable da maioría simple dos seus membros.

Promoción en educación secundaria (artigo 8)

Ao finalizar cada un dos cursos da etapa e como consecuencia do proceso de avaliación, o equipo docente da alumna ou do alumno, na sesión de avaliación final, decidirá sobre a súa promoción. A decisión será adoptada de xeito colexiado, atendendo á consecución dos obxectivos, ao grao de adquisición das competencias establecidas e á valoración das medidas que favorezan o progreso da alumna ou do alumno, e tendo en conta os criterios de promoción.

Para os efectos do disposto no parágrafo anterior, acadará a promoción dun curso a outro o alumnado que superase as materias ou os ámbitos cursados ou teña avaliación negativa nunha ou dúas materias, considerándose para o cómputo as materias non superadas do propio curso e as de cursos anteriores. Ademais de nos casos anteriores, o equipo docente poderá decidir a promoción dunha alumna ou dun alumno, sempre que se cumpran tamén todas as condicións seguintes:

- a) Que a media aritmética das cualificacións obtidas en todas as materias en que estea matriculada ou matriculado nese ano académico sexa igual ou superior a cinco.
- b) Que o equipo docente considere que a natureza das materias non superadas lle permite seguir con éxito o curso seguinte.
- c) Que o equipo docente considere que ten expectativas favorables de recuperación.
- d) Que o equipo docente considere que a devandita promoción beneficiará a súa evolución académica.

O alumnado que acade a promoción de curso con materias sen superar deberá seguir un plan de reforzo en cada unha desas materias, destinado á súa recuperación e á súa superación.

Para a elaboración e o seguimento do plan de reforzo a que se refire o punto anterior, seguirase o establecido no artigo 51 da Orde do 8 de setembro de 2021, pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.

O alumnado que non acade a promoción permanecerá un ano máis no mesmo curso. A permanencia no mesmo curso considerárase unha medida de carácter excepcional e tomarase logo de esgotar as medidas ordinarias de reforzo e apoio para superar as dificultades de aprendizaxe da alumna ou do alumno. En todo caso, a permanencia no mesmo curso planificarase de maneira que as condicións curriculares se adapten ás necesidades do alumnado e estean orientadas á superación das dificultades detectadas, así como ao avance e ao afondamento nas aprendizaxes xa adquiridas. Estas condicións recolleranse nun plan específico personalizado con cantas medidas se consideren adecuadas para este alumnado.

Consello orientador (artigo 9)

Ao finalizar o segundo curso entregaráselles aos pais, ás nais ou ás persoas que teñan a titoría legal de cada alumna ou alumno un consello orientador. Este consello incluírá un informe sobre o grao de logro dos obxectivos e de adquisición das competencias correspondentes, así como unha proposta a pais, nais ou titores ou titoras legais, ou, de ser o caso, á alumna ou ao alumno, da opción que se considere máis adecuada para continuar a súa formación, que poderá incluír a incorporación a un programa de diversificación curricular ou a un ciclo formativo de grao básico.

Igualmente, ao finalizar a etapa ou, de ser o caso, ao concluír a súa escolarización, todo o alumnado recibirá un consello orientador individualizado que incluírá unha proposta sobre a opción ou as opcións académicas, formativas ou profesionais que se consideran máis convenientes. Este consello orientador terá por obxecto que todo o alumnado atope unha opción adecuada para o seu futuro formativo.

Ademais de nos casos anteriores, cando o equipo docente considere conveniente propor a pais, nais, titores ou titoras legais, ou á alumna ou ao alumno a súa incorporación a un ciclo formativo de grao básico ou a un programa de diversificación curricular, ou ao primeiro curso dun programa de mellora da aprendizaxe e do rendemento, nalgún outro curso en que resulte de aplicación, a devandita proposta formularase a través dun consello orientador que se emitirá con esa única finalidade.

Este consello orientador elaborara o profesorado titor, logo da información recollida na sesión de avaliación final e co asesoramento do departamento de orientación. Levará a sinatura do profesorado titor e da persoa que exerza a xefatura do departamento de orientación, e o visto e prace da dirección do centro docente. O consello orientador incluírase no expediente da alumna ou do alumno.

Título de graduado en educación secundaria obrigatoria (artigo 10)

Ao finalizar o cuarto curso da etapa e como consecuencia do proceso de avaliación, o equipo docente da alumna ou do alumno, na sesión de avaliación final, decidirá sobre a súa titulación. A decisión será adoptada de xeito colexiado, atendendo á adquisición das competencias establecidas e á consecución dos obxectivos da etapa, sen prexuízo do establecido no artigo 7.2 da Orde do 25 de xaneiro de 2022 pola que se actualiza a normativa de avaliación nas ensinanzas de educación primaria, de ESO e de bacharelato no sistema educativo de Galicia, e tendo en conta os criterios de titulación.

Para os efectos do disposto no parágrafo anterior, obterá o título de graduado en educación secundaria obrigatoria o alumnado que supere todas as materias ou ámbitos cursados. Ademais de no caso anterior, o equipo docente poderá decidir a obtención do título por parte dunha alumna ou dun alumno, sempre que se cumpran tamén todas as condicións seguintes:

- a) Que a media aritmética das cualificacións obtidas en todas as materias e en todos os ámbitos en que estea matriculada ou matriculado nese ano académico sexa igual ou superior a cinco e por decisión de claustro non teña suspensas máis de dúas materias.
- b) Que a xuízo do equipo docente a alumna ou o alumno adquirir as competencias establecidas no perfil de saída.
- c) Que a xuízo do equipo docente a alumna ou o alumno alcanzase os obxectivos da etapa. Para estes efectos, nos criterios de titulación establecidos polos centros docentes non se poderán fixar número nin tipoloxía de materias non superadas.

Bacharelato

Como se establece no Decreto do DOG 183/2022 do 26 de setembro:

A avaliación da aprendizaxe do alumnado será continua e diferenciada segundo as distintas materias, terá un carácter formativo e será un instrumento para a mellora tanto dos procesos de

ensino como dos procesos de aprendizaxe. Nese sentido, o profesorado avaliará tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensino e a súa propia práctica docente, parao que establecerá indicadores de logro nas programacións docentes.

O profesorado de cada materia decidirá, ao termo do curso, se a alumna ou o alumno logrou os obxectivos e alcanzou o adecuado grao de adquisición das competencias clave correspondentes.

- O alumnado que non supere algunha materia, despois da avaliación final do período ordinario, coa finalidade de facilitarlle a súa recuperación, terá dereito a realizar unha proba extraordinaria nas datas que determine a consellería con competencias en materia de educación.

- Na avaliación promoverase o uso xeneralizado de instrumentos de avaliación variados, diversos, flexibles e adaptados ás distintas situacións de aprendizaxe, que permitan a valoración obxectiva de todo o alumnado e que garantan, así mesmo, que as condicións de realización dos procesos asociados á avaliación adáptense ás necesidades do alumnado con necesidade específica de apoio educativo.

Promoción Artigo 23.

Ao finalizar o primeiro curso da etapa e como consecuencia do proceso de avaliación, o equipo docente de cada alumna ou alumno adoptará a decisión sobre a súa promoción ao segundo curso. As alumnas e os alumnos conseguirán a promoción de primeiro a segundo de bacharelato cando superen as materias cursadas ou teñan avaliación negativa en dúas materias como máximo.

O alumnado que consiga a promoción ao segundo curso con materias pendentes deberá matricularse delas e cursalas ao longo do curso. Os centros docentes organizarán as consecuentes actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes no marco organizativo que estableza a consellería con competencias en materia de educación e tendo en conta que a avaliación destas materias terá que ser anterior á das materias de segundo curso.

As alumnas e os alumnos do primeiro curso de bacharelato que non cumpran as condicións de promoción establecidas deberán matricularse de todas as materias e repetir o curso na súa totalidade.

A superación das materias de segundo curso estará condicionada á superación das correspondentes materias de primeiro curso, por implicar continuidade. Con todo, dentro de una

mesma modalidade ou vía, o alumnado poderá matricularse da materia de segundo curso sen cursar a correspondente materia de primeiro curso, sempre que o profesorado que a imparta considere que a alumna ou o alumno cumpre as condicións necesarias para poder seguir con aproveitamento a materia de segundo, nos termos que estableza a consellería con competencias en materia de educación. En caso contrario, deberá cursar a materia de primeiro curso, que terá a consideración de materia pendente, aínda que non será computable a efectos de modificar as condicións en que conseguiu a promoción a segundo.

As alumnas e os alumnos que ao termo do segundo curso teñan avaliación negativa nalgunhas materias poderán matricularse delas sen necesidade de cursar de novo as materias superadas ou poderán optar, así mesmo, por repetir o curso completo. Neste último caso, non se manterán as cualificacións das materias do devandito curso que a alumna ou o alumno superase previamente.

A consellería con competencias en materia de educación establecerá as condicións nas que unha alumna ou un alumno que cursase o primeiro curso de bacharelato nunha determinada modalidade ou vía poida pasar ao segundo curso nunha modalidade ou vía distinta, así como o cambio de materias.

Título de bacharelato Artigo 28

O título de bacharel acredita o logro dos obxectivos establecidos para a etapa e a adquisición das competencias clave correspondentes. Para obter o título de bacharel será necesaria a avaliación positiva en todas as materias dos dous cursos de bacharelato.

Excepcionalmente, o equipo docente poderá decidir a obtención do título de bacharel por unha alumna ou un alumno que superase todas as materias excepto unha, sempre que se cumpran ademais todas as condicións seguintes:

- a) Que o equipo docente considere que a alumna ou o alumno alcanzou as competencias clave e os obxectivos vinculados a ese título.
- b) Que non se produciu unha inasistencia continuada e non xustificada por parte da alumna ou do alumno na materia.
- c) Que a alumna ou o alumno presentouse ás probas e realizase as actividades necesarias para a súa avaliación, incluídas as da convocatoria extraordinaria.

d) Que a media aritmética das cualificacións obtidas en todas as materias da etapa cursadas que, como mínimo, requíranse para a obtención do título pola modalidade pola que se finaliza sexa igual ou superior a cinco. Neste caso, a efectos do cálculo da cualificación final da etapa, considerarase a nota numérica obtida na materia non superada.

O título de bacharel será único e expedirase con expresión da modalidade cursada e da nota media obtida. Esta obterase calculando a media aritmética das cualificacións de todas as materias cursadas, redondeada á centésima.

A efectos do cálculo da nota media para o alumnado que cambia de modalidade ou de materia en segundo curso, só teranse en conta as cualificacións das materias cursadas que, como mínimo, requíranse para a obtención do título pola modalidade pola que se finaliza.

6.11 Os criterios xerais do outorgamento de matrículas de honra, de ser o caso

A Orde do 25 de xaneiro de 2022 pola que se actualiza a normativa de avaliación nas ensinanzas de educación primaria, de ESO e de bacharelato no sistema educativo de Galicia establece o seguinte:

1. As alumnas e os alumnos que, logo da avaliación final do cuarto curso, obtivesen unha nota media do cuarto curso igual ou superior a nove puntos poderán recibir a mención de matrícula de honra. A devandita mención poderá concederse, como máximo, a un número de alumnas ou alumnos igual ao enteiro máis próximo ao 5 % do total de alumnado matriculado no centro docente no cuarto curso.

En todo caso, cando no centro docente o total de alumnado matriculado no cuarto curso de educación secundaria obrigatoria sexa inferior a vinte, poderá concederse unha mención de matrícula de honra.

2. A obtención da mención de matrícula de honra será consignada nos documentos de avaliación da alumna ou do alumno.

Os criterios para a concesión de mención de matrícula de honra ao alumnado son os seguintes:

Otorgarase en 4º de ESO matrícula de honra ao alumno ou alumna coa máxima cualificación nas nota media na ESO expresada con dúas cifras decimais (de entre os que superen o 9 de nota media). No caso de producirse empate na nota media outorgarase ao alumno ou alumna con mellor

nota media na avaliación final de 4º de ESO. Se segue producíndose empate revirase a nota media de 3º de ESO, revisando as cualificacións de cursos inferiores de persistir o empate

No caso de que por número de alumnado se dese a circunstancia de que se puidese conceder máis dunha matrícula de honra, a segunda matrícula de honra corresponderá ao seguinte alumno ou alumna coa máxima nota media na etapa de secundaria. En caso de empate na nota media otorgarase ao alumno ou alumna con mellor nota media na avaliación final de 4º de ESO. Se segue producíndose empate revirase a nota media de 3º de ESO e sucesivos ata 1º de ESO.

6.12 As decisións e criterios xerais para a elaboración e avaliación das programacións didácticas

As programacións didácticas na educación infantil, primaria, secundaria e bacharelato son instrumentos específicos de planificación, desenvolvemento e avaliación de cada área do currículo establecido pola normativa vixente. Ateranse aos criterios xerais recollidos no proxecto educativo e terán en conta as necesidades e características do alumnado. Serán elaboradas polos equipos de ciclo, a súa aprobación corresponderá ao claustro de profesorado e poderanse actualizar ou modificar, no seu caso, tras os procesos de autoavaliación.

As propostas de actualización ou modificación do Plan de Centro realizaranse a iniciativa da dirección, para adecualo ao seu proxecto de dirección, ou para incorporar as propostas de mellora contempladas na memoria de autoavaliación. Os criterios para ter presente á hora de elaborar as Programacións Didácticas son:

- Para os equipos docentes, as programacións deben ser instrumentos útiles para o ensino e a aprendizaxe.
- Teñen que ser froito do traballo en equipo dos mestres integrantes dos Ciclos e dos Equipos Docentes.
- Atender ás necesidades do alumnado do noso centro.
- Atenderán ás necesidades detectadas nas distintas avaliacións. Conterán os Obxectivos prioritarios do Proxecto Educativo e os acordos que se adopten nos distintos Ciclos contorna á lectoescritura, a resolución de problemas, tarefas a realizar, organización da aula (aprendizaxe cooperativa);

- Avaliar co emprego de instrumentos de rexistro de avaliación continua (rúbricas, lista de control).
- A concreción dos resultados da aprendizaxe en produtos escolares variados:
- Potenciar a organización da programación didáctica ao redor de experiencias de aprendizaxe que partan de situacións que permitan o desenvolvemento integrado dos contidos, habilidades, de destrezas e actitudes.

A avaliación na programación didáctica é un proceso polo cal determinamos en que grao os alumnos alcanzaron os obxectivos, desenvolveron as competencias e asimilaron os contidos. Na programación didáctica, todos os elementos deben estar relacionados para crear un sentido global. Os obxectivos non poden estar desvinculados dos criterios de avaliación nin as competencias dos estándares de aprendizaxe. Por iso, elaborar unha boa programación docente axúdanos a planificar todos estes pasos. Ao final do proceso de ensino-aprendizaxe poderemos avalialo individualmente.

Para avaliar a práctica docente necesitamos:

1. Diseñar unha serie de indicadores de logro que serven para comprobar como funcionou a planificación que se deseñaron na programación e valorar así a propia actuación docente. Os indicadores de logro son unha serie de preguntas que serven para reflexionar sobre a actuación co alumnado e sobre varios aspectos recolleitos na programación:

- a) Sobre os materiais utilizados nas sesións.
- b) Se a planificación foi a adecuada: número e duración das actividades, nivel das mesmas, se as actividades estaban baseadas nos intereses do alumnado...
- c) Se se soubo motivar ao alumnado.
- d) Se se tivo en conta a participación das familias, as medidas de atención á diversidade, o uso das TIC, se se incluíron temas transversais ou actividades de carácter interdisciplinar.

2. Diseñar un procedemento adecuado para recoller a forma sistemática os datos necesarios:

No centro promoverase o uso de diversos procedementos para avaliar a práctica docente. O obxectivo sempre é conseguir que todo o alumnado alcance os obxectivos de etapa por tanto deberemos analizar as medidas, materiais, propostas, recursos, etc...

3. Seleccionar os instrumentos máis adecuados para recoller datos e propoñer medidas de mellora: Os datos os podemos obter de diversos motivos: cuestionarios, follas de rexistro, rúbricas e

enquisas. A avaliación aplicarémola de forma continua, xa que isto permitiranos introducir cambios na programación para adaptala mellor ás necesidades do alumnado.

Por iso, realizaremos a avaliación en determinados momentos do curso:

A proposta sería realizala ao finalizar cada unidade didáctica ou trimestralmente. Con iso pódense identificar lagoas, aspectos que supuxeron unha dificultade para o alumnado, necesidades que xorden, novos proxectos ou propostas de talleres.

6.12 Os criterios para a participación do centro en proxectos, plans e programas

O noso centro seguirá os seguintes criterios para a participación en programas, plans e proxectos:

- Aqueles en os que administrativamente, polas características do noso centro e alumnado podamos participar.
- Aqueles propostas que pasen o primeiro criterio, será a dirección do centro quen as expoña na CCP e despois no claustro de profesores de cada etapa se procedese.

A dirección en conxunto con estes organismos decidirán en base ao tipo de alumnado, as programacións didácticas e o calendario escolar cales deses proxectos e programas son acordes á nosa posible participación neles.

As actividades propostas nos proxectos deben ser inclusivas, respectar os dereitos humanos e os valores do centro educativo e estarán aprobadas e coordinadas polo equipo directivo e tamén polo Claustro de profesores e do Consello Escolar.

Sempre que sexa posible, incluírase, na Programación Xeral Anual de Centro.

7. PLANS DE ACTUACIÓN E DE MELLORA

O noso proxecto elabora e desenvolve unha serie de plans educativos que forman parte das nosas sinais de identidade.

Os plans son modelos sistemáticos e de contido desenvolvidos para unha maior eficiencia á hora de conseguir obxectivos fundamentais dentro do noso proxecto educativo. Na actualidade contamos cos seguintes plans que resumiremos e incluíránse nos anexos.

PLAN DE ACCIÓN TUTORIAL (ANEXO I)

Estructura as canles de colaboración e comunicación entre todos os membros da comunidade educativa, selecciona as actividades que promoven o desenvolvemento integral dos nenos e nenas fixa as formas de apoio e guía o alumnado en prol dunha educación personalizada. Mantén unha relación fluída coas familias.

PLAN DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE (ANEXO II)

Adáptase aos ritmos de aprendizaxe e ás peculiaridades de todo o alumnado, flexibilizando ao máximo os espazos, os contidos, as metodoloxías.

PLAN DE CONVIVENCIA (ANEXO III)

É un proxecto de reflexión e pensamento en que se sinalan as liñas de actuación para a mellora da convivencia no centro docente. Parte dun enfoque global de regulación e gestión da convivencia, traballando tanto desde a prevención como desde a resolución directa dos problemas e combina a posibilidade de aplicar un sistema de normas e correccións (NOF) coa de ofrecer uns recursos para a resolución dos conflitos entre os afectados a través do diálogo.

NORMAS DE ORGANIZACIÓN E FUNCIONAMIENTO (NOF) (ANEXO IV)

As NOF de cada centro docente incluírán as normas de convivencia que garantan o cumprimento do Plan de convivencia. Estas normas serán públicas e os centros docentes facilitarán o seu coñecemento por parte de todos os membros da comunidade educativa. Recollerán, ademais, a organización dos espazos e dos tempos, así como a distribución dos recursos, para favorecer unha convivencia positiva no centro educativo.

PLAN DE TRABAJO E BENESTAR (ANEXO V)

O obxectivo educativo deste plan vincúlase a distintos aspectos dun modelo educativo de fomentar na comunidade educativa o coidado da vida para facela crecer en todas as súas dimensións: coidado persoal, coidado das relacións cos demais que promovan o crecemento mutuo e, a apertura ao mundo a través do crecemento dunha ética do coidado e a responsabilidade.

PLAN DIXITAL (ANEXO VI)

Un instrumento de planificación que persiga o desenvolvemento da competencia dixital e a integración das TIC como ferramenta didáctica nos procesos de ensinanza–aprendizaxe.

PLAN DIXITAL

PLAN DE BIBLIOTECA (ANEXO VII)

As bibliotecas escolares contribuirán a fomentar a lectura e a que o alumno acceda á información e outros recursos para a aprendizaxe das demás áreas e materias e poida formarse no uso crítico dos mesmos. A organización da biblioteca escolar deberá permitir que funcione como un espazo aberto ao servizo da comunidade educativa dos centros.

PLAN ANUAL DE LECTURA E PLAN LECTOR (ANEXO VIII)

O dominio da lingua, adquirido a través do pracer da lectura e do debate de ideas posterior a ela, levará ao éxito, non só académico senón ao que se deriva do coñecemento. O obxectivo será “aprender a ler o mundo”, en palabras de Paulo Freire, o que contribuirá a que a nosa sociedade sexa máis xusta e igualitaria, na que todos e todas sexamos máis felices.

PLAN DE ACTIVIDADES FÍSICAS E HÁBITOS SAUDABLES (ANEXO IX)

Un plan de actividades físicas e hábitos saudables é esencial para promover a saúde e o benestar dos estudantes, para fomentar a aprendizaxe e o desenvolvemento de hábitos saudables no ámbito educativo, así como a promoción e asunción de prácticas de vida saudable e o desenvolvemento dunha educación física que permita o adecuado desenvolvemento persoal e social ao longo da escolarización do noso alumnado.